

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2018)0078

Europski semestar za usklađivanje ekonomske politike: aspekti zapošljavanja i socijalne politike u Godišnjem pregledu rasta za 2018.

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. ožujka 2018. o europskom semestru za usklađivanje ekonomske politike: aspekti zapošljavanja i socijalne politike u Godišnjem pregledu rasta za 2018. (2017/2260(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 3. i 5. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članke 9., 145., 148., 152., 153., 174. i 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije od 13. travnja 2016.¹,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a posebno njezinu Glavu IV. (Solidarnost),
- uzimajući u obzir revidiranu Europsku socijalnu povelju,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta,
- Uzimajući u obzir UN-ove ciljeve održivog razvoja, posebno ciljeve 1., 3., 4., 5., 8. i 10.,
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski proglas o europskom stupu socijalnih prava od 17. studenoga 2017. u Göteborgu,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. studenoga 2017. naslovljenu „Godišnji pregled rasta za 2018.” (COM(2017)0690),
- uzimajući u obzir nacrt zajedničkog izvješća Komisije i Vijeća o zapošljavanju

¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

objavljen 22. studenoga 2017. uz Komunikaciju Komisije o Godišnjem pregledu rasta za 2018. (COM(2017)0674),

- uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog odluke Vijeća o smjernicama politika zapošljavanja država članica od 22. studenoga 2017. (COM(2017)0677),
- uzimajući u obzir Preporuku Komisije za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja od 22. studenoga 2017. (COM(2017)0770),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 22. studenoga 2017. pod naslovom „Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2018.” (COM(2017)0771),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. studenoga 2017. pod naslovom „Nacrti proračunskih planova za 2018.: ukupna ocjena” (COM(2017)0800),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 26. travnja 2017. o uspostavi europskog stupa socijalnih prava (COM(2017)0250),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. travnja 2017. pod naslovom „Inicijativa za potporu ravnoteži između poslovnog i privatnog života zaposlenih roditelja i skrbnika” (COM(2017)0252),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 26. travnja 2017. pod naslovom „Pregled stanja u vezi s Preporukom iz 2013. „Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti” (SWD(2017)0258),
- uzimajući u obzir Komisijino objavljivanje sedmog izdanja godišnjeg pregleda (2017.) o zapošljavanju i socijalnim kretanjima u Europi, koji je usmjeren na međugeneracijsku pravednost i solidarnost u Europi,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. listopada 2016. naslovljenu „Tri godine provedbe Jamstva za mlade i Inicijative za zapošljavanje mladih” (COM(2016)0646),
- uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 1311/2013 kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. od 14. rujna 2016. (COM(2016)0604),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 14. rujna 2016. naslovljenu „Jačanje europskih ulaganja za zapošljavanje i rast: prema drugoj fazi Europskog fonda za strateška ulaganja i novom europskom planu za vanjska ulaganja” (COM(2016)0581),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. lipnja 2016. pod naslovom „Novi program vještina za Europu – Suradnja na jačanju ljudskog kapitala, zapošljivosti i konkurentnosti” (COM(2016)0381),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. lipnja 2016. pod naslovom „Europski program za ekonomiju suradnje” (COM(2016)0356),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 1. lipnja 2016. pod naslovom „Europa ponovno ulaže – Analiza napretka Plana ulaganja za Europu i budući koraci” (COM(2016)0359),

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 8. ožujka 2016. pod naslovom „Pokretanje javne rasprave o europskom stupu socijalnih prava” (COM(2016)0127) i njezine priloge,
- uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog odluke Vijeća od 15. veljače 2016. o smjernicama za politike zapošljavanja država članica (COM(2016)0071) i stajalište Parlamenta od 15. rujna 2016. o tom prijedlogu¹,
- uzimajući u obzir Komisijin Paket mjera za socijalna ulaganja od 20. veljače 2013., uključujući Preporuku 2013/112/EU naslovljenu „Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti”²,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljenu „Europa 2020.: strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2010)2020) te Rezoluciju Parlamenta od 16. lipnja 2010. o strategiji EU 2020.³,
- uzimajući u obzir izvješće petorice predsjednika od 22. lipnja 2015. pod naslovom „Dovršetak europske ekonomske i monetarne unije”,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 7. prosinca 2015. o promicanju socijalnog gospodarstva kao ključnog pokretača gospodarskog i socijalnog razvoja u Europi,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. studenoga 2017. o borbi protiv nejednakosti kao sredstvu za poticanje otvaranja radnih mjesta i rasta⁴,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. listopada 2017. o ekonomskim politikama europsdružja⁵,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. listopada 2017. o politikama minimalnog dohotka kao sredstvu za suzbijanje siromaštva⁶,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2017. o novom programu vještina za Europu⁷,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. lipnja 2017. o potrebi za strategijom EU-a kojom bi se otklonile i spriječile razlike u mirovinama muškaraca i žena⁸,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2017. o ravnopravnosti žena i muškaraca u Europskoj uniji 2014. – 2015.⁹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. veljače 2017. o europskom semestru za usklađivanje ekonomske politike: aspekti zapošljavanja i socijalne politike u Godišnjem

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0355.

² SL L 59, 2.3.2013., str. 5.

³ SL C 236 E, 12.8.2011., str. 57.

⁴ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0451.

⁵ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0418.

⁶ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0403.

⁷ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0360.

⁸ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0260.

⁹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0073.

pregledu rasta za 2017.¹,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2017. o europskom stupu socijalnih prava²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. rujna 2016. o stvaranju povoljnih uvjeta na tržištu rada za ostvarivanje ravnoteže između privatnog i poslovnog života³,
- uzimajući u obzir svoje stajalište od 2. veljače 2016. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Europske platforme za poboljšanje suradnje u području sprečavanja i odvratanja od neprijavljenog rada⁴,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. studenoga 2015. o smanjenju nejednakosti s posebnim naglaskom na siromaštvo djece⁵,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2015. o Inicijativi za zeleno zapošljavanje: iskorištavanje potencijala zelenoga gospodarstva za stvaranje radnih mjesta⁶,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. srpnja 2013. o utjecaju krize na pristup ranjivih skupina skrbi⁷,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. lipnja 2013. o socijalnom stanovanju u Europskoj uniji⁸,
- uzimajući u obzir zaključna zapažanja Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom o početnom izvješću Europske unije (rujan 2015.),
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 5/2017 od ožujka 2017. naslovljeno: „Nezaposlenost mladih – donose li politike EU-a promjene? Procjena programa „Garancija za mlade” i Inicijative za zapošljavanje mladih”,
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda od 25. rujna 2017. naslovljeno „Razvoj radnog života u Europi: godišnji pregled EurWORK-a za 2016.”, a posebice poglavlje „Nejednakosti u plaćama: dokazi, rasprava i politike”,
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Eurofounda od 18. srpnja 2017. naslovljeno „Nejednakosti u plaćama s kojima se suočavaju upućeni radnici: izazovi u vezi s „načelom jednakog postupanja”, koje sadržava detaljan pregled stajališta vlada i socijalnih partnera diljem Europe kada je riječ o načelu jednake plaće za jednak rad,
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda od 26. lipnja 2017. naslovljeno „Promjena zanimanja i nejednakost plaća: Europski monitor poslova 2017.”,

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0039.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0010.

³ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0338.

⁴ SL C 35, 31.1.2018., str. 157.

⁵ SL C 366, 27.10.2017., str. 19.

⁶ SL C 265, 11.8.2017., str. 48.

⁷ SL C 75, 26.2.2016., str. 130.

⁸ SL C 65, 19.2.2016., str. 40.

- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda od 19. travnja 2017. naslovljeno „Socijalna mobilnost u EU-u”,
 - uzimajući u obzir izvješće Eurofounda od 13. ožujka 2017. naslovljeno „Nejednakosti dohotka i uzorci zapošljavanja u Europi prije i nakon velike recesije”,
 - uzimajući u obzir izvješća Eurofounda od 24. veljače 2017. o sudjelovanju socijalnih partnera u Europskom semestru: dopuna iz 2016. te od 16. veljače 2016. o ulozi socijalnih partnera u Europskom semestru, u kojem se analizira razdoblje od 2011. do 2014.,
 - uzimajući u obzir sažeto izvješće Eurofounda od 17. studenoga 2016. naslovljeno „Šesto Europsko istraživanje o radnim uvjetima”,
 - uzimajući u obzir izvješće Eurofounda od 12. ožujka 2015. naslovljeno „Novi oblici zapošljavanja”,
 - uzimajući u obzir izvješće Eurofounda od 29. listopada 2013. naslovljeno „Žene, muškarci i radni uvjeti u Europi”,
 - uzimajući u obzir raspravu s predstavnicima nacionalnih parlamenata na temu prioriteta europskog semestra za 2018.,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te mišljenje Odbora za kulturu i obrazovanje (A8-0052/2018),
- A. budući da stopa zaposlenosti u EU-u raste te je u drugom tromjesečju 2017. godine dosegla 72,3 % s ukupno 235,4 milijuna zaposlenih, što predstavlja napredak prema postizanju cilja strategije Europa 2020. koji se odnosi na stopu zaposlenosti od 75 %; budući da i dalje postoje znatne razlike među stopama zaposlenosti u mnogim državama članicama koje se kreću od 65 %, znatno ispod prosjeka EU-a, u Grčkoj, Hrvatskoj, Italiji i Španjolskoj, do više od 75 % u Nizozemskoj, Danskoj, Ujedinjenoj Kraljevini, Njemačkoj i Švedskoj, pri čemu potrebno još raditi na oporavku od krize, a posebno na postizanju nacionalnih ciljeva strategije Europa 2020.; budući da je porast rasta zaposlenosti značajniji među starijim radnicima, visokokvalificiranim radnicima i muškarcima, dok slabiji među mladima, niskokvalificiranim radnicima i ženama; budući da je zaposlenost koja se mjeri u odrađenim radnim satima po radniku i dalje 3 % niža od razine prije krize u EU-u, a 4 % niža od razine prije krize u europodručju, zbog većeg broja rada na pola radnog vremena i manjeg broja odrađenih sati rada radnika zaposlenih na puno radno vrijeme; budući da je u EU-u trenutačno 18,9 milijuna ljudi nezaposleno, ulaganja je premalo, plaće nastavljaju sporo rasti, a siromaštvo među zaposlenima i dalje raste; podsjećajući da se u članku 3. UEU-a navodi da je cilj Unije puna zaposlenost;
- B. budući da je 18,9 milijuna ljudi u EU-u i dalje bez posla, unatoč činjenici da je stopa nezaposlenosti u EU-u i europodručju najniža u devet godina i iznosi 7,5 % odnosno 8,9 %; budući da je, osim toga, taj oporavak i dalje vrlo neujednačen među državama članicama, sa stopama nezaposlenosti u rasponu od približno 4 % u Njemačkoj do gotovo 20 % u Španjolskoj i 23,6 % u Grčkoj; budući da je prikrivena nezaposlenost (nezaposlene osobe koje žele raditi, ali ne traže aktivno posao) 2016. iznosila 20 %, dok

je udio dugotrajno nezaposlenih u EU-u i dalje zabrinjavajuće visok i iznosi više od 46,4 % (tj. 49,7 % za europodručje); budući da je u nekim državama članicama nezaposlenost i dalje visoka zbog nedostatka rasta i zbog strukturnih nedostataka; budući da su nedovoljne reforme tržišta rada jedan od razloga visoke stope nezaposlenosti; budući da je od ključne važnosti pomagati dugotrajno nezaposlenim osobama, jer će ta situacija inače početi utjecati na njihovo samopouzdanje, dobrobit i budući razvoj te ih dovesti u opasnost od siromaštva i socijalne isključenosti i ugroziti održivost sustava socijalne sigurnosti, kao i socijalnu dimenziju Europe;

- C. budući da se broj zaposlenih na pola radnog vremena povećao za 11 % od 2008., a broj zaposlenih na puno radno vrijeme u istom razdoblju smanjio za 2 % dok je nesvojevoljni rad na nepuno radno vrijeme sa 29,3 % 2013. godine pao na 27,7 % 2016. godine, no i dalje predstavlja jednu četvrtinu te vrste ugovora;
- D. budući da segmentacija tržišta rada između stalnih i netipičnih radnih mjesta i dalje zabrinjavajuća s obzirom da u nekim državama članicama ugovori o radu na određeno vrijeme predstavljaju između 10 % i 20 % zaposlenja, pri čemu je stopa prelaska na ugovore o radu na neodređeno vrijeme osobito niska, dok privremena radna mjesta zapravo znače slijepu ulicu, a ne odskočnu stepenicu prema stalnom zaposlenju; budući da taj fenomen sprječava da velik broj radnika uživa u sigurnim, relativno dobro plaćenim radnim mjestima i dobrim izgledima te se stvara razlika u plaćama između stalnih i privremenih radnika;
- E. budući da je, bez obzira na blago poboljšanje u tom području, stopa nezaposlenosti mladih i dalje zabrinjavajuće visoka te iznosi 16,6 % (18,7 % u europodručju); budući da su, prema nacrtu Zajedničkog izvješća o zapošljavanju, mladi ljudi češće zaposleni na nestandardnim i atipičnim radnim mjestima, što uključuje privremena radna mjesta, nedobrovoljni rad na nepuno radno vrijeme i slabije plaćene poslove; budući da je 2016. godine još uvijek bilo 6,3 milijuna mladih između 15 i 24 godine koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju (skupina NEETs); budući da države članice mogu riješiti problem nezaposlenosti mladih razvojem i provedbom regulatornih okvira za tržišta rada, sustava obrazovanja i osposobljavanja te aktivnih politika tržišta rada koji se temelje na zabrani dobne diskriminacije prema članku 19. UFEU -a i Direktivi Vijeća 2000/78/EZ o jednakom postupanju pri zapošljavanju;
- F. budući da su se razlike u stopama nezaposlenosti među državama članicama smanjile, ali su još uvijek veće nego prije krize; budući da je dugotrajna nezaposlenost u prosjeku i dalje iznad 50 % ukupne nezaposlenosti u nekim državama članicama te 46,6 % u EU-u i 49,7 % u europodručju; budući da su u stopu nezaposlenosti uključene samo osobe koje nemaju posao i koje su aktivno tražile posao u prethodna četiri tjedna, dok se stopom dugotrajne nezaposlenosti mjeri samo onaj udio ekonomski aktivnog stanovništva u dobi od 15 do 74 godine koji je 12 mjeseci ili dulje bez posla;
- G. budući da je razlika u zaposlenosti između spolova i dalje prisutna te u EU-u trenutno iznosi 11,6 %, pri čemu rodno specifična stopa zaposlenosti za muškarce iznosi 76,9 %, a za žene 65,3 %, dok su razlike u odnosu na osobe koje nisu rođene u EU-u i Romkinje još i veće; budući da je razlika između spolova još i veća kada je riječ o zapošljavanju na nepuno radno vrijeme te je 2016. iznosila 23 postotnih bodova, a u četiri države članice čak i više od 30 postotnih bodova, pri čemu je postotak nedobrovoljnog rada na nepuno radno vrijeme za žene iznosio 23,5 %; budući da je stopa zaposlenosti žena s najmanje jednim djetetom mlađim od šest godina 9 postotnih bodova niža od stope

zaposlenosti žena bez djece, dok 19 % europskog potencijala ženske radne snage 2016. godine nije bio aktivan jer su te žene morale skrbiti o djeci ili nemoćnim odraslim osobama; budući da su zbog nižih stopa zaposlenosti u ekvivalentu punog radnog vremena žene imale znatno nižu plaću te je ona u EU-u u prosjeku bila 16,3 % niža, dok se raspon kretao od 26,9 % u Estoniji do 5,5 % u Italiji i Luksemburgu;

- H. budući da se neke države članice suočavaju s strukturnim izazovima na tržištu rada, kao što su niska stopa sudjelovanja te neusklađenost vještina i kvalifikacija; budući da postoji sve veća potreba za konkretnim mjerama za uključivanje ili ponovno uključivanje neaktivne radne snage kako bi se udovoljilo zahtjevima tržišta rada;
- I. budući da je stanovništvo u Europskoj uniji sve starije (gotovo 20 % europskog stanovništva starije je od 65 godina te se procjenjuje da će do 2050. dosegnuti 25 %), a udio ekonomske ovisnosti starijih osoba sve više raste, što predstavlja dodatne izazove za države članice i koje će možda morati prilagoditi kako bi mogle osigurati dovoljno snažnu socijalnu zaštitu, zdravstvo i sustav dugotrajne skrbi te kako bi zadovoljile potrebu za formalnom i neformalnom skrbi; budući da su neformalni pružatelji skrbi iznimno važni za društvo; budući da se očekivani životni vijek u trenutku rođenja u 28 država članica EU-a 2015. godine neznatno smanjio, nakon što je procijenjen na ukupno 80,6 godina (0,3 godine manje nego 2014.), 83,3 godine za žene (0,3 godine manje nego 2014.) te 77,9 godina za muškarce (0,2 godine manje nego 2014.); budući da je to prvi puta od 2002., kada su postali dostupni podaci o očekivanom životnom vijeku u svim državama članicama, da je u 28 država članica EU-a zabilježeno smanjenje u očekivanom životnom vijeku koje se može uočiti u većini država članica; budući da, prema Eurostatu, još nije moguće reći je li smanjenje očekivanog životnog vijeka između 2014. i 2015. samo privremeno ili će se nastaviti i u nadolazećim godinama;
- J. budući da demografski izazovi uključuju čimbenike kao što su depopulacija i disperzija stanovništva koji otežavaju razvoj pogođenih regija i ugrožavaju gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju EU-a;
- K. budući da stopa ranog napuštanja školovanja u nekoliko država članica iznosi oko 20 %, uključujući Maltu, Španjolsku i Rumunjsku, te i dalje prelazi cilj EU-a od 10 % u Portugalu, Bugarskoj, Italiji, Mađarskoj, Ujedinjenoj Kraljevini i Grčkoj; budući da rano napuštanje školovanja predstavlja složen izazov na pojedinačnoj, nacionalnoj i europskoj razini; budući da su nepovoljan socioekonomski položaj, migrantsko podrijetlo i posebne potrebe najvažniji čimbenici povezani s lošim obrazovnim postignućima i ranim napuštanjem školovanja, imajući na umu da je prosječni udio učenika u EU-u koji postižu slabe rezultate u prirodnim znanostima iznosi oko 34 % u donjem socioekonomskom kvartilu učeničke populacije obuhvaćene istraživanjem PISA iz 2015., što je za 26 postotnih bodova više nego u gornjem socioekonomskom kvartilu;
- L. budući da sektor socijalne ekonomije obuhvaća 2 milijuna poslovnih subjekata (10 % svih poslovnih subjekata u EU-u) i zapošljava više od 14 milijuna ljudi (oko 6,5 % radnika u EU-u); budući da taj sektor ima važnu ulogu u suočavanju s nebrojenim izazovima s kojima se suočavaju današnja društva, što se posebno odnosi na starenje stanovništva;
- M. budući da 80 milijuna Europljana ima neki oblik invaliditeta; budući da se njima namijenjene mjere za osiguravanje pristupačnosti i dalje sporo provode;

- N. budući da, iako se može primijetiti određeni napredak u smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti, još uvijek postoje skupine u društvu koje se nalaze u nepovoljnom položaju i neprihvatljiv broj od 119 milijuna Europljana koji su izloženi riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti, od kojih je više od 25 milijuna djece (više od svakog četvrtog djeteta u EU-u), a razlike postoje i na regionalnoj razini unutar država članica i Unije kao cjeline, što znači da je EU daleko od postizanja cilja strategije Europa 2020.; budući da u dvije trećine svih zemalja EU-a nejednakost dohotka i dalje raste; budući da je cijelom EU-u udio dohotka najbogatijih 20 % kućanstava bio 5,1 puta veći od udjela 20 % najsiromašnijih kućanstava, pri čemu je u nekoliko zemalja istočne i južne Europe ta razlika bila 6,5 ili više, što je gotovo dvostruko više od nekih najuspješnijih srednjoeuropskih i nordijskih zemalja; budući da su velike nejednakosti i dalje prepreka za ostvarenje jednakih mogućnosti u pristupu obrazovanju, osposobljavanju i socijalnoj zaštiti te stoga negativno utječu na socijalnu pravdu, socijalnu koheziju i održiv gospodarski razvoj;
- O. budući da je prema izvješću Komisije pod nazivom „Razvoj na području zapošljavanja i socijalne politike u Europi 2017.” 2015. godine 118,8 milijuna ljudi bilo izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti (AROE), što je 1,7 milijuna više nego 2008. godine i daleko od cilja strategije Europa 2020. o smanjenju broja ljudi za koje postoji rizik od siromaštva ili socijalne isključenosti za 20 milijuna, pri čemu postoje velike razlike među državama članicama koje se kreću od 5 % ili manje u Češkoj i Njemačkoj do 20 % u Grčkoj i Španjolskoj; budući da je stopa rizika od siromaštva ili socijalne isključenosti kod djece (od 0 do 17 godina) 2016. iznosila 26,4 %, što je više od stope koja se odnosi na odrasle osobe (od 16 do 64 godine, 24,2 %) i za gotovo 10 postotnih bodova više od stope kod starijih osoba (više od 65 godina, 18,3 %); budući da je broj djece izložene siromaštvu u Europi i dalje alarmantno visok i trenutno iznosi više od 25 milijuna i budući da siromaštvo može utjecati na njihov cijeli život i uzrokuje prenošenje oskudice s generacije na generaciju; budući da su socijalne politike važne za postizanje kohezije i približavanje EU-a građanima;
- P. budući da je sve veće siromaštvo zaposlenih i dalje prisutno u cijeloj Europi, s najvišim razinama zabilježenim u Španjolskoj (13,1 %), Grčkoj (14 %) i Rumunjskoj (18,6 %), što pokazuje da zapošljavanje samo po sebi nije uvijek dovoljno za izlaz iz siromaštva te održava različite trendove na tržištu rada, između ostalog rad na nepuno radno vrijeme i/ili privremeni rad, razinu plaće te intenzitet rada u kućanstvima i loše radne uvjete; budući da je rast plaća u EU-u i dalje slab, uz povećanje za manje od 1 % u posljednje dvije godine, te da je razina plaća zaposlenika u EU-u prilično nejednaka i kreće se u rasponu od 4,6 EUR po satu u Bugarskoj do 43,3 EUR po satu u Luksemburgu; budući da u 18 od 28 država članica rast realnih plaća zaostaje za prosječnim rastom produktivnosti, pa čak i za padom nezaposlenosti; budući da je određivanje plaća u nadležnosti država članica;
- Q. budući da je obrazovanje ključan čimbenik za integraciju mladih na tržište rada te je prvenstveno u nadležnosti država članica, iako ih u tome podupire Komisije; budući da visokokvalitetno obrazovanje i osposobljavanje moraju biti dostupni svima, uzimajući u obzir činjenicu da stopa zaposlenosti mladih (u dobi od 20 do 34 godine) s visokim obrazovanjem u EU-u iznosi 82,8 %, što je više od 10 postotnih bodova više od onih sa srednjoškolskim obrazovanjem; budući da strukovno osposobljavanje postaje sve vjerodostojnije u očima mladih Europljana i u poduzetnika koji prepoznaju njihove sposobnosti; budući da osposobljavanje stečeno u neformalnom kontekstu Europljanima također pruža osnovne alate koji se traže na tržištu rada;

- R. budući da, iako digitalna transformacija od radnika zahtijeva da posjeduju barem osnovne digitalne vještine, procjenjuje se da 44 % stanovništva EU-a nema takve vještine¹;
- S. budući da je, u skladu s člankom 168. UFEU-a, pri utvrđivanju i provedbi relevantnih politika i aktivnosti Unije potrebno osigurati visok stupanj zaštite zdravlja ljudi; budući da bi to pridonijelo postizanju socijalne uključenosti, socijalne pravde i jednakosti; budući da je zahvaljujući tehnološkom i znanstvenom napretku, koji se pozdravlja u Godišnjem pregledu rasta za 2018., moguće pronaći bolje, učinkovitije i cjenovno pristupačnije oblike liječenja i lijekova; budući da je zahvaljujući tom napretku ljudima koji pate od posebnih kroničnih bolesti omogućeno da uđu na tržište rada ili da nastave mnogo dulje raditi; budući da je taj cilj trenutno upitan zbog visokih troškova nekih lijekova;
- T. budući da fiskalna politika u državama članicama ima ulogu u stabilizaciji makroekonomskog okruženja, ali istodobno i druge ciljeve, kao što su fiskalna održivost ili preraspodjela;
- U. budući da su sustavi socijalnog osiguranja i upravljanje njima u nadležnosti država članica, što Unija koordinira, ali ne usklađuje;
- V. budući da bruto raspoloživi dohodak kućanstva (GDHI) po glavi stanovnika u različitim državama članicama još nije dosegao razinu od prije krize, a određeni broj tih vrijednosti je između 20 i 30 postotnih bodova niži nego 2008.;
- W. budući da je sposobnost gospodarstva EU-a da potiče dugoročni rast manja od njegovih glavnih konkurenata; budući da Komisija procjenjuje da potencijalni rast u EU-u iznosi 1,4 %, u usporedbi s 2 % u SAD-u;
- X. budući da neprijavljeni rad uskraćuje radnicima njihova prava i potiče socijalni damping te na taj način ozbiljno šteti proračunu i negativno utječe na zapošljavanje, produktivnost, kvalitetu rada i razvoj vještina te učinkovitost i djelotvornost sustava mirovinskih prava; budući da su potrebni stalni naponi kako bi se neprijavljeni rad promijenio u prijavljeni rad;
- Y. budući da se najudaljenije regije suočavaju s ogromnim problemima zbog svojih specifičnosti koje ograničavaju njihov potencijal za rast; budući da u tim regijama stopa nezaposlenosti iznosi između 11,2 % i 27,1 %, a stope dugotrajne nezaposlenosti između 54,5 % i 80,9 %; budući da u tim regijama stopa nezaposlenosti mladih prelazi 40 %;
- Z. budući da se, prema istraživanju Eurofounda, u većini država članica uključivanje socijalnih partnera u izradu nacionalnih programa reformi postupno poboljšava, iako postoje znatne razlike u rezultatima kada je riječ o kvaliteti i učinkovitosti ukupnog sudjelovanja nacionalnih socijalnih partnera u postupku europskog semestra;
- AA. budući da Eurofound u svojoj predstojećoj studiji o sudjelovanju socijalnih partnera u europskom semestru izvještava o procesu konsolidacije i sve većoj osviještenosti, u skladu sa sedmom smjernicom za zapošljavanje o poboljšanju funkcioniranja tržišta

¹ Indeks gospodarske i društvene digitalizacije, Europska komisija.

rada; budući da socijalni partneri ipak naglašavaju da im je potrebno osigurati stvarno sudjelovanje tako što će se olakšati smisleno i pravovremeno savjetovanje, razmijeniti doprinosi i povratne informacije te prepoznati njihova stajališta;

1. pozdravlja Godišnji pregled rasta za 2018., zajedno s integriranim europskim stupom socijalnih prava, kao važan dio ukupnih politika za kvalitetna radna mjesta, održivi rast i ulaganja, čiji je cilj povećanje produktivnosti i plaća, otvaranje radnih mjesta, smanjenje nejednakosti i siromaštva i poboljšanje socijalne zaštite te pristupa javnim uslugama i njihove kvalitete; prima na znanje da se Godišnji pregled rasta temelji na strategiji ulaganja, strukturnih reformi i odgovornog upravljanja javnim financijama, što bi trebalo kombinirati s politikama i mjerama za ispunjenje načela i ciljeva europskog stupa socijalnih prava; naglašava da bi Komisija, u okviru Europskog semestra, trebala poboljšati proces usklađivanja politika kako bi poboljšala praćenje, sprečavanje i ispravljanje negativnih trendova koji bi mogli povećati nejednakosti i oslabiti socijalni napredak, te na taj način povezati usklađivanje ekonomske politike sa zapošljavanjem i socijalnom učinkovitosti; poziva države članice da slijede prioritete utvrđene u godišnjem pregledu rasta te u priloženom Zajedničkom izvješću o zapošljavanju, imajući u vidu njihove nacionalne politike i strategije za promicanje rasta, održivog gospodarskog razvoja, kvalitetnog zapošljavanja, socijalne kohezije, socijalne zaštite i socijalne uključenosti; napominje važnost zaštite prava radnika i jačanje pregovaračke moći radnika;
2. naglašava potrebu za društveno i ekonomski uravnoteženim strukturnim reformama kojima je cilj ostvariti ocjenu AAA u području socijalne sigurnosti kroz poboljšanje uključivog tržišta rada i socijalnih politika kojima se uzimaju u obzir potrebe radnika i ugroženih skupina, kako bi se povećala ulaganja, otvorila kvalitetna radna mjesta, pomoglo radnicima da steknu potrebne vještine, promicale jednake mogućnosti na tržištu rada i pravedni uvjeti rada, povećala produktivnost rada, podupirao rast plaća i pružila podrška održivim i odgovarajućim sustavima socijalne zaštite te kako bi se unaprijedio životni standard svih građana; naglašava potrebu za jačanjem povoljnog okruženja kako za poduzeća, tako i za radnike, u cilju stvaranja stabilnijih radnih mjesta, istovremeno tražeći ravnotežu između socijalne i ekonomske dimenzije i donoseći odluke zajedno i na komplementaran način; poziva države članice da postupno prebace teret oporezivanja s rada na druge izvore, bez ugrožavanja socijalne sigurnosti; poziva države članice da poduzmu mjere za poboljšanje socijalnih standarda i smanjenje nejednakosti;
3. naglašava da su socijalni dijalog i kolektivni pregovori ključni instrumenti koji poslodavcima i sindikatima služe za određivanje pravedne plaće i radnih uvjeta te da snažni sustavi kolektivnog pregovaranja povećavaju otpornost država članica u vrijeme gospodarske krize; podsjeća da je pravo na uspostavu kolektivnih pregovora pitanje koje se odnosi na sve europske radnike te je od ključne važnosti za demokraciju i vladavinu prava, uključujući poštovanje temeljnih socijalnih prava, te da kolektivno pregovaranje spada u temeljno europsko pravo koje europske institucije moraju poštovati u skladu s člankom 28. Povelje Europske unije o temeljnim pravima; u tom kontekstu poziva na donošenje politika prema kojima će se u sustavima određivanja plaća poštovati, promicati i jačati kolektivni pregovori i položaj radnika, što je ključno za postizanje visokih standarda uvjeta rada; smatra da bi sve to trebalo napraviti u cilju podržavanja ukupne potražnje i gospodarskog oporavka, smanjenja nejednakosti u plaćama i borbe protiv siromaštva unatoč zaposlenju;

4. poziva na jaču predanost borbi protiv siromaštva i sve veće nejednakosti te na povećanje socijalnih ulaganja, s obzirom na njihovu ekonomsku i društvenu korist; podsjeća na to da su gospodarstva s više socijalnih ulaganja otpornija na šokove; poziva države članice i Komisiju da, u okviru postojećih pravila Pakta o stabilnosti i rastu, omoguće prostor za javna socijalna ulaganja i, po potrebi, za veća ulaganja u socijalnu infrastrukturu i potporu onima koji su najteže pogođeni kako bi se na ispravan način riješio problem nejednakosti, posebno putem sustava socijalne zaštite koji pružaju odgovarajuće i ciljane potpore dohotku; poziva Komisiju da, po potrebi, provede podrobniju ocjenu o tome koja se vrsta rashoda zasigurno može smatrati socijalnim ulaganjem;
5. smatra da je važno poticati međukulturni dijalog kako bi se migrantima, izbjeglicama i tražiteljima azila olakšao ulazak na tržište rada i kako bi se lakše integrirali u društvo; izražava zabrinutost zbog trajno niske razine sudjelovanja etničkih manjina na tržištu rada; s tim u vezi poziva države članice da ispravno provedu direktive 2000/78/EZ i 2000/43/EZ; podsjeća da pridošlice donose sa sobom nove vještine i znanja te poziva na daljni razvoj i promicanje instrumenata kojima se pružaju višejezične informacije o postojećim prilikama za formalno i neformalno učenje, stručno usavršavanje, stažiranje i volontiranje;
6. poziva Komisiju da nastoji pomoći ljudima koji pate od određenih bolesti, primjerice od kroničnih bolova, da uđu ili ostanu na tržištu rada; smatra da bi potrebe tržišta rada trebale biti prilagođene takvim situacijama te fleksibilnije i nediskriminirajuće kako bi se osiguralo da osobe o kojima je riječ jednako mogu doprinijeti gospodarskom razvoju EU-a i tako smanjiti opterećenost sustava socijalne sigurnosti;
7. pozdravlja podršku Komisije ulaganjima u cilju povećanja ekološke održivosti te činjenicu da Komisija uviđa potencijal ulaganja za cijelo gospodarstvo; slaže se da podrška prijelazu na kružno i zeleno gospodarstvo ima velik neto potencijal za stvaranje radnih mjesta;
8. pozdravlja Međuinstitucijski proglas o europskom stupu socijalnih prava i smatra da bi europski semestar trebao podupirati razvoj njegovih 20 ključnih načela koja se odnose na jednake mogućnosti, pristup tržištu rada, pravedne radne uvjete te socijalnu zaštitu i uključenost i koja bi trebala služiti kao smjernice i preporuke pri provedbi ciklusa europskog semestra za usklađivanja politika u cilju postizanja istinske ocjene AAA u području socijalne sigurnosti za Europu i u cilju stvaranja gospodarskog rasta i predvidivog, održivog financijskog stanja podređenog ciljevima gospodarske politike i politike zapošljavanja, što pogoduje ostvarenju glavnih i prioritarnih ciljeva strategije EU 2020.; ističe da je proces koordinacije europskog semestra ključno sredstvo za jačanje europske socijalne dimenzije iz koje proizlazi stup socijalnih prava; ističe da je europski stup socijalnih prava prvi korak prema jačanju zajedničkog pristupa zaštiti i razvoju socijalnih prava diljem EU-a, što bi se trebalo odražavati u mjerama koje provode države članice; stoga poziva Komisiju da iznese konkretne prijedloge kako bi se konkretnim i specifičnim instrumentima (zakonodavstvo, mehanizmi oblikovanja politika i financijski instrumenti) osnažila socijalna prava i postigli konkretni rezultati; ističe prvenstvo temeljnih prava;
9. prepoznaje napore poduzete kako bi se poboljšala socijalna dimenzija semestra; poziva na dodatno djelovanje kako bi se postigla ravnoteža između socijalnih i gospodarskih prioriteta i poboljšala kvaliteta praćenja i preporuka u socijalnom području;

10. pozdravlja novu ljestvicu pokazatelja koja sadržava 14 glavnih pokazatelja za praćenje zapošljavanja i socijalne uspješnosti država članica u tri opsežne kategorije utvrđene u kontekstu socijalnog stupa;
11. ističe činjenicu da 11 od 14 glavnih pokazatelja za EU u prosjeku pokazuje poboljšanje u posljednjoj godini za koju su dostupni podaci, što potvrđuje da je gospodarski oporavak popraćen kontinuiranim poboljšanjem situacije na tržištu rada i socijalne situacije; napominje, međutim, da je, prema navodima Komisije, potrebno poduzeti određene mjere kako bi se postigla uzlazna socijalna konvergencija, u skladu s dimenzijama utvrđenim u socijalnom stupu, a da analiza glavnih pokazatelja pokazuje najmanje jednu „kritičnu situaciju” za 17 od 28 država članica;
12. potvrđuje da, unatoč poboljšanjima u gospodarstvu i na tržištu rada posljednjih godina u EU-u u cjelini, dobici nisu uvijek bili ravnomjerno raspoređeni jer je broj ljudi koji žive u stanju siromaštva i socijalne isključenosti još uvijek previsok; zabrinut je zbog sve većih nejednakosti u EU-u i njegovim državama članicama i zbog sve većeg udjela radnika koji su izloženi riziku od siromaštva, ne samo radnika koji rade na nepuno radno vrijeme, već i radnika zaposlenih na puno radno vrijeme; poziva Komisiju i države članice da nastave ulagati napore u poboljšanje uvjeta za te osobe te da oda veće priznanje radu i stručnom znanju nevladinih organizacija, organizacija za borbu protiv siromaštva i samih osoba koje su pogođene siromaštvom potičući njihovo sudjelovanje u razmjeni najboljih praksi; ističe da se zbog visoke razine nejednakosti smanjuje produktivnost gospodarstva i potencijal za održiv rast; naglašava da je integracija dugotrajno nezaposlenih osoba uz pomoć individualno prilagođenih mjera ključan čimbenik u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti te za doprinos održivosti nacionalnih sustava socijalnog osiguranja; poziva na uspostavu i razvoj partnerstva koje obuhvaća sve relevantne dionike kako bi se osigurali alati potrebni za pružanje učinkovitijeg odgovora na potrebe tržišta rada, postizanje učinkovitih rješenja i sprječavanje dugotrajne nezaposlenosti; naglašava potrebu za provedbom učinkovitih politika tržišta rada u cilju smanjenja dugoročne nezaposlenosti; smatra da bi države članice trebale dodatno pomoći nezaposlenima pružanjem cjenovno pristupačnih, dostupnih i kvalitetnih službi za potporu pri traženju posla, osposobljavanja i prekvalifikacije, istovremeno pružajući zaštitu onima koji u tome ne mogu sudjelovati;
13. poziva Komisiju da prilikom iznošenja preporuka za politike u kontekstu europskog semestra uzme u obzir ciljeve društvenog razvoja;
14. ponovno izražava zabrinutost zbog varijabilnosti stopa zaposlenosti i nezaposlenosti u različitim državama članicama i posebno upozorava na zabrinjavajuću razinu podzaposlenosti i prikrivene nezaposlenosti; posebno je zabrinut zbog visoke razine nezaposlenosti mladih, koja iznosi više od 11 % u EU-u, uz iznimku nekoliko država članica – Austrije, Češke, Nizozemske, Mađarske, Malte i Njemačke; posebno zabrinjavajućim smatra visoku stopu mladih koji nisu zaposleni i nisu uključeni u sustav obrazovanja i osposobljavanja te stopu ranog napuštanja školovanja, koje su još uvijek prisutne u nekoliko zemalja; u tom smislu pozdravlja povećanje sredstava za Inicijativu za zapošljavanje mladih od 2,4 milijarde EUR za razdoblje 2017. – 2020.; ističe da bi, bude li potrebno, trebalo razmotriti mogućnost odobrenja dodatnih sredstava na razini EU-a za tu inicijativu i da bi se države članice trebale pobrinuti za to da Garancija za mlade bude u potpunosti otvorena svim skupinama, uključujući osobe u osjetljivom položaju; podsjeća na Tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 5 pod nazivom „Nezaposlenost mladih – donose li politike EU-a promjene?”;

15. slaže se s Komisijom da bi se „sustavima socijalne zaštite trebalo građanima koji nemaju dovoljno sredstava osigurati pravo na minimalni dohodak”; poziva države članice da utvrde primjereni minimalni dohodak iznad praga siromaštva, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i praksama te uz sudjelovanje socijalnih partnera, i da se pobrinu za to da on bude dostupan svima i da ciljane skupine budu oni najpotrebitiji; smatra da bi uz sustave minimalnog dohotka, kako bi oni bili učinkoviti u borbi protiv siromaštva, trebao postojati pristup kvalitetnim i pristupačnim javnim dobrima i uslugama kao i mjere za promicanje jednakih mogućnosti i olakšavanje ulaska ili ponovnog ulaska na tržište rada za ljude u osjetljivim situacijama, ako mogu raditi;
16. poziva Komisiju da uvede europski broj socijalne sigurnosti kako bi olakšala razmjenu podataka, građanima omogućila uvid u trenutna i prijašnja prava i spriječila zlouporabu;
17. podsjeća Komisiju da je pristup socijalnoj zaštiti od temeljne važnosti za uspostavu pravednih uvjeta rada i da nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima treba osmisliti konkretne prijedloge kako bi se zajamčilo da svi građani u svim oblicima rada prikupe socijalna prava, uključujući adekvatne mirovine;
18. poziva Komisiju da uz pomoć Europskog socijalnog fonda (ESF), Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU) i europskog semestra ojača svoja nastojanja da podupre sveobuhvatne javne politike u državama članicama, usredotočujući se na postizanje lakšeg prijelaza iz obrazovanja i (dugotrajne) nezaposlenosti u svijet rada, te konkretno poziva na punu provedbu nacionalnih mjera iznesenih u Preporuci Vijeća o integriranju dugotrajno nezaposlenih osoba na tržište rada¹; poziva države članice i Komisiju da promiču cjeloživotno učenje, posebno kada je riječ o starijim radnicima, kako bi im pomogli da prilagode svoje vještine i kako bi povećali njihovu zapošljivost;
19. zabrinut je zbog i dalje visokih stopa siromaštva u Europi gotovo deset godina nakon početka krize i zbog međugeneracijskog jaza koji je uslijedio, među ostalim u državama članicama s nižim udjelom stanovništva koje je izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti; posebno je zabrinut zbog sve većih stopa siromaštva djece i siromaštva unatoč zaposlenju u nekoliko država članica, usprkos makroekonomskom oporavku tijekom posljednjih godina; napominje da je stanje u pogledu udjela djece koja su uključena u predškolsko obrazovanje i skrb kritično u više od trećine država članica; poziva Komisiju da podrži države članice pri osmišljavanju i provedbi strukturnih reformi te da ocijeni njihov socijalni i distribucijski učinak;
20. traži od Komisije i država članica da donesu sve potrebne mjere kako bi se drastično smanjila stopa siromaštva u Europi, posebno stopa siromaštva djece, i da, točnije, iznesu konkretne prijedloge kojima bi djeca došla u fokus postojećih politika ublažavanja siromaštva, u skladu sa svojom Preporukom o ulaganju u djecu i uzimajući u obzir priprema djelovanja utvrđena proračunima EU-a za 2017. i 2018. te relevantne rezolucije Parlamenta, uvođenjem mjera kojima bi se djeci koja su izložena riziku od siromaštva omogućio pristup besplatnoj zdravstvenoj skrbi, obrazovanju i skrbi za djecu te pristojnom stanovanju i primjerenom prehrani; ističe da države članice moraju donijeti nacionalne planove za smanjenje stope siromaštva djece koji će se posebno baviti pitanjem ograničenog učinka socijalnih transfera pri smanjenju riziku od siromaštva;

¹ SL C 67, 20.2.2016., str. 1.

21. pozdravlja usmjerenost Godišnjeg pregleda rasta za 2018. na adekvatno socijalno stanovanje i druge vrste stambene potpore kao na osnovne usluge, uključujući zaštitu osoba u osjetljivim situacijama od neopravdanih prisilnih deložacija i ovrha te rješavanje problema beskućništva; poziva na pojačano praćenje beskućništva i stambene isključenosti u okviru europskog semestra i preporuka, prema potrebi;
22. pozdravlja Komisijin prijedlog direktive o transparentnim i predvidivim radnim uvjetima u Europskoj uniji, kojom bi se zamijenila aktualna Direktiva o pisanjoj izjavi;
23. ističe više stope nezaposlenosti među mladima i niskokvalificiranim radnicima nego među odraslim visokokvalificiranim radnicima; poziva Komisiju i države članice da ubrzaju provedbu Novog programa vještina, čiji je cilj dokvalifikacija osoba s konkretnim problemima u pogledu vještina kako bi im se pomoglo da se ponovno uključe na tržište rada;
24. poziva Komisiju i države članice da ulože maksimalne napore kada je riječ o ulaganju u cjenovno pristupačno, dostupno i visokokvalitetno obrazovanje i osposobljavanje, u inovacije kojima se potiče rast produktivnosti radne snage, u aktivne politike tržišta rada, socijalnu uključenost i integraciju radne snage te u učinkovitije i prilagođene javne i privatne usluge zapošljavanja, uzimajući u obzir geografske i demografske razlike te razlike u prihodima unutar regija i zemalja, kako bi se osiguralo da stečene vještine odgovaraju potražnji na tržištu rada, kako bi se građani osnažili i uključili na tržište rada i kako bi se smanjio broj osoba koje rano napuštaju školovanje; ističe, u tom pogledu, sve veću potražnju za digitalnim i ostalim prenosivim vještinama i ustraje u tome da je njihov razvoj iznimno važan i hitno potreban i da bi trebao obuhvatiti sve društvene skupine, uz posebnu pozornost posvećenu niskokvalificiranim radnicima i mladima; ističe važnost inicijativa kojima se podupire dugoročna mobilnost studenata i mladih koji su završili program obrazovanja i strukovnog osposobljavanja, što će omogućiti razvoj kvalificirane i mobilne radne snage u sektorima s potencijalom;
25. smatra da će se uzajamnim priznavanjem kvalifikacija doprinijeti smanjenju raskoraka između nedostatka vještina na europskom tržištu rada i osoba koje traže posao, posebno mladih; ističe da su kvalifikacije i vještine stečene u kontekstu neformalnog i informalnog učenja važne u mjeri u kojoj povećavaju zapošljivost mladih i onih koji su neko vrijeme proveli izvan tržišta rada jer su morali obavljati funkciju njegovatelja; stoga ističe važnost uspostave sustava vrednovanja neformalnih i informálnih oblika znanja i iskustva, posebno onih koji su stečeni u okviru volontiranja; pozdravlja činjenicu da je Komisija u Godišnjem pregledu rasta uzela u obzir važnost priznavanja tih vještina za potrebe Novog programa vještina za Europu; poziva Komisiju i države članice da unaprijede strukovno osposobljavanje i pojačaju učenje kroz rad, među ostalim s pomoću kvalitetnog naukovanja;
26. poziva države članice da podrže programe naukovanja i da u potpunosti iskoriste sredstva iz programa Erasmus+ raspoloživa za stažiste kako bi se zajamčila kvaliteta ove vrste osposobljavanja i njegova privlačnost; skreće pozornost Komisije na potrebu da se poveća broj mladih koji koriste taj program u najudaljenijim regijama, kako je navedeno u komunikaciji Komisije pod nazivom „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a”;
27. potiče države članice da pojačaju napore kada je riječ o provedbi preporuka po državama članicama u vezi s obrazovanjem i mladima te da potiču razmjenu najboljih

praksi;

28. poziva Komisiju i države članice da nastave s inicijativama čiji je cilj poboljšati pristup boljem obrazovanju, stjecanju vještina i zapošljavanju, te da se u okviru svojeg cjelokupnog rada na vještinama više usmjere na zeleno i kružno gospodarstvo;
29. mišljenja je da bi program vještina prilagođen promjenama u budućnosti trebao obuhvaćati učenje za održivost i biti dio šireg razmišljanja o profesionalnoj pismenosti u kontekstu sve veće digitalizacije i robotizacije europskih društava, uz naglasak ne samo na gospodarskom rastu, već i na osobnom razvoju, boljem zdravlju i dobrobiti osoba koje uče;
30. pozdravlja Komunikaciju Komisije od 14. studenoga 2017. o jačanju europskog identiteta obrazovanjem i kulturom (COM(2017)0673), u kojoj su izneseni smjeli ciljevi u području obrazovanja, posebice u pogledu stvaranja europskog prostora obrazovanja i boljeg učenja jezika u Europi;
31. podsjeća na to da se kreativne industrije ubrajaju u najpoduzetnije sektore te da se kreativnim obrazovanjem razvijaju prenosive vještine poput kreativnog razmišljanja, rješavanja problema, timskog rada i snalažljivosti; poziva na to da se s obzirom na blisku poveznicu između kreativnosti i inovacija umjetnost i kreativno učenje uvrste u obrazovanje u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM); nadalje, ističe potencijal kulturnog i kreativnog sektora za očuvanje i promicanje europske kulturne i jezične raznolikosti te za gospodarski rast, inovacije i zapošljavanje, osobito zapošljavanje mladih; ističe da bi se dodatnim promicanjem kulturnog i kreativnog sektora i ulaganjem u njih moglo znatno doprinijeti ulaganjima, rastu, inovacijama i zapošljavanju; stoga poziva Komisiju da razmotri prilike koje nudi čitav kulturni i kreativni sektor, uključujući posebno nevladine organizacije i male udruge, primjerice u okviru Inicijative za zapošljavanje mladih;
32. podsjeća na to da je djevojke i mlade žene potrebno poticati da se opredijele za studij IKT-a i poziva države članice da djevojke i mlade žene potiču da studiraju discipline u području STEM-a, zajedno s umjetnošću i humanističkim znanostima, te da povećaju zastupljenost žena u području STEM-a;
33. poziva države članice i Komisiju da poduzmu sve potrebne mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti, za poboljšanje usluga i zakonodavstva koji su važni za ostvarivanje dobre ravnoteže između obiteljskog i profesionalnog života i za ravnopravnost spolova; traži da se razvijaju dostupne, kvalitetne i cjenovno pristupačne usluge predškolskog obrazovanja i skrbi kao i usluge skrbi za osobe koje ovise o njezi te da se osiguraju dobri uvjeti za roditelje i njegovatelje na način da se pruže poticajni uvjeti za obiteljski dopust i fleksibilni radni uvjeti koji iskorištavaju potencijal novih tehnologija, jamče socijalnu zaštitu i pružaju odgovarajuće osposobljavanje gdje je to potrebno; ističe, međutim, da treba olakšati teret obvezne njege za članove obitelji i poziva na uspostavu regulirane kategorije radnika i njegovatelja u kućanstvu kojom će se olakšati usklađivanje poslovnog i privatnog života te doprinijeti otvaranju radnih mjesta; u tom pogledu naglašava potencijal javno-privatnih partnerstava i važnu ulogu pružatelja socijalnih usluga i poduzeća socijalne ekonomije; snažno ističe da je potrebno pratiti socijalni i rodni napredak, uključiti rodnu perspektivu i uzeti u obzir učinak reformi tijekom vremena;

34. poziva Komisiju i države članice da uvedu ciljeve u pogledu skrbi za starije osobe, osobe s invaliditetom i druge uzdržavane osobe, slične ciljevima iz Barcelone, zajedno s instrumentima praćenja kako bi se zajamčilo njihovo ispunjenje; poziva Komisiju i države članice da nastoje uvesti kvalitativne standarde za sve usluge skrbi, uključujući u pogledu njihove dostupnosti, pristupačnosti i priuštivosti; poziva države članice i Komisiju da provedu zaključke Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i pitanja potrošača o jačanju podrške i skrbi u zajednici za neovisno življenje te da razviju jasnu strategiju i snažna ulaganja za razvoj modernih, visokokvalitetnih usluga u zajednici i za veću potporu njegovateljima, osobito njegovateljima koji su članovi obitelji;
35. poziva Komisiju i države članice da poboljšaju kvalitetu rada, kako u smislu radnih uvjeta, zdravlja i sigurnosti tako i u pogledu plaća koje omogućuju dostojanstven život i planiranje obitelji; ističe važnost učinkovitog rješavanja pitanja neprijavljenog rada uključivanjem socijalnih partnera i izricanjem primjerenih novčanih kazni; apelira na države članice da udvostruče napore kako bi se neprijavljen rad pretvorio u prijavljeni uz pomoć jačih mehanizama inspekcije rada i uvođenjem mjera kojima će se radnicima omogućiti da prijeđu iz neformalne u formalnu ekonomiju; podsjeća države članice na postojanje platforme za neprijavljeni rad, u kojoj bi trebale aktivno sudjelovati koristeći je za razmjenu najboljih praksi kako bi se riješili problemi neprijavljenog rada, fiktivnih poduzeća i lažnog samozapošljavanja, koji ugrožavaju kvalitetu rada i pristup radnika sustavima socijalne zaštite i nacionalnim javnim financijama, što dovodi do nepoštenog tržišnog natjecanja između europskih poduzeća; pozdravlja nove inicijative koje je Komisija predložila, kao što je pokretanje javnog savjetovanja o Europskom nadzornom tijelu za rad i europskom broju socijalne sigurnosti; poziva države članice da inspektoratima rada i drugim relevantnim javnim tijelima osiguraju odgovarajuće resurse za rješavanje problema neprijavljenog rada, da osmisle mjere kojima će se radnicima omogućiti prelazak iz sive u formalnu ekonomiju i da poboljšaju prekograničnu suradnju između inspeksijskih službi kao i elektroničku razmjenu informacija i podataka, kako bi se poboljšala učinkovitost kontrola čiji je cilj suzbiti i spriječiti socijalne prijevare i neprijavljeni rad te smanjiti administrativno opterećenje;
36. poziva države članice da se pobrinu za to da aktivne politike tržišta rada budu učinkovite i djelotvorne i da budu osmišljene tako da podupiru mobilnost među sektorima i ponovno osposobljavanje radnika, što su pitanja koja će postajati sve važnija kako se naša tržišta rada budu prilagođavala digitalnoj transformaciji naših gospodarstava;
37. ističe potencijal malih i srednjih poduzeća i socijalnih poduzeća za otvaranje radnih mjesta i za gospodarstvo u cjelini; smatra da je od ključne važnosti ocijeniti visoku stopu neuspjeha start-up poduzeća kako bi se iz toga izvukla pouka za budućnost i podupirati poduzetništvo, među ostalim razvijanjem i podupiranjem modela socijalne ekonomije i kružnog gospodarstva; smatra da je, nadalje, ključno poboljšati poslovno okruženje uklanjanjem administrativnih opterećenja i prilagođavanjem uvjeta, poboljšanjem pristupa financiranju i podupiranjem razvoja poreznih modela i pojednostavljenih postupaka ispunjavanja poreznih obveza koji su prilagođeni malim i srednjim poduzećima, poduzetnicima, samozaposlenima, mikrosubjektima, start-up poduzećima i poduzećima socijalne ekonomije, te spriječiti utaju poreza i nedostatak pouzdanih informacija za utvrđivanje poreznih osnovica i njihovih stvarnih vlasnika; poziva države članice da donesu politike kojima se među mladima od najranije dobi potiče kultura odgovornog i učinkovitog poduzetništva, pružajući mladima prilike za

stažiranje i posjete poduzećima te potrebno znanje za sprečavanje neuspjeha; u tom kontekstu potiče Komisiju da nastavi s programom Erasmus za mlade poduzetnike; poziva države članice da podupru udruge i inicijative koje mladim poduzetnicima pomažu da osmisle inovativne projekte;

38. ističe da je socijalno poduzetništvo polje koje se razvija i može poslužiti kao poticaj gospodarstvu te ujedno ublažiti oskudicu, socijalnu isključenost i druge društvene probleme; stoga smatra da bi poduzetničko obrazovanje trebalo obuhvaćati socijalnu dimenziju te bi se u sklopu njega trebalo pozabaviti pitanjima poput pravedne trgovine, socijalnih poduzeća i alternativnih poslovnih modela, uključujući zadruge, kako bi se stremilo socijalnijem, uključivijem i održivijem gospodarstvu;
39. ističe da su poduzeća socijalne ekonomije bila ključna u smanjenju učinka krize; stoga naglašava da tim poduzećima treba pružiti više potpore, posebice u pogledu pristupa različitim oblicima financiranja, uključujući europske fondove, i smanjenja njihova administrativnog opterećenja; ističe da im je potrebno pružiti pravni okvir u kojem će biti prepoznate njihove aktivnosti u EU-u te će se spriječiti nepošteno tržišno natjecanje; izražava žaljenje zbog činjenice da procjena njihovih aktivnosti nije odražena u Godišnjem pregledu rasta, kako je Parlament zatražio;
40. uviđa da su žene i dalje nedovoljno zastupljene na tržištu rada; u tom pogledu vjeruje da fleksibilni ugovori o radu, uključujući dobrovoljno dogovorene ugovore na određeno vrijeme i ugovore na nepuno radno vrijeme, mogu imati važnu ulogu u povećanju sudjelovanja skupina koje bi inače mogle biti isključene s tržišta rada, uključujući žene;
41. poziva Komisiju i države članice da u okviru pravedne tranzicije ulažu u istraživanje i razvoj novih proizvodnih tehnologija i usluga te da ih promiču; ističe da one imaju potencijal za povećanje produktivnosti i održivosti, otvaranje novih kvalitetnih radnih mjesta i poticanje dugoročnog razvoja;
42. poziva Komisiju i države članice da promiču ulaganje u sektor istraživanja i razvoja u skladu sa strategijom Europa 2020.; smatra da se ulaganjem u taj sektor doprinosi povećanju konkurentnosti i produktivnosti gospodarstva i time promiče otvaranje stabilnih radnih mjesta i povećanje plaća;
43. naglašava da je važno osigurati pristup širokopojasnoj mreži u svim regijama, uključujući ruralna područja i regije s ozbiljnim ili trajnim prirodnim ili demografskim problemima, kako bi se promicao skladan razvoj u cijelom EU-u;
44. smatra da je demografski pad, koji u različitom razmjeru utječe na različite regije EU-a, jedna od ozbiljnih prepreka razvoju EU-a, koja iziskuje primjenu različitih pristupa i obveza; poziva Komisiju i države članice da uvedu mjere kojima će odgovoriti na taj izazov; ističe činjenicu da pitanje demografskog pada iziskuje holistički pristup koji bi trebao uključivati prilagodbu potrebne infrastrukture, otvaranje kvalitetnih radnih mjesta s pristojnim plaćama i unapređenje javnih usluga i dobrovoljno dogovorenih fleksibilnih radnih uvjeta, što bi trebalo biti popraćeno odgovarajućom sigurnošću zaposlenja i dostupnom socijalnom zaštitom;
45. pozdravlja činjenicu da je Komisija u svoj europski statistički program uvrstila potrebu za iznošenjem statističkih podataka o demografskim izazovima kao što su depopulacija i disperzija stanovništva; smatra da će ti podaci omogućiti točan uvid u probleme s

kojima se te regije suočavaju, što će omogućiti pronalazak boljih rješenja; poziva Komisiju da te statističke podatke uzme u obzir u budućem višegodišnjem financijskom okviru (VFO);

46. podsjeća da povećanje očekivanog životnog vijeka iziskuje prilagodbu mirovinskih sustava kako bi se zajamčila njihova održivost i dobra kvaliteta života starijih osoba; ističe da se to može postići smanjenjem omjera ekonomske ovisnosti, među ostalim na način da se ponude adekvatni radni uvjeti kako bi se pružila prilika onima koji žele raditi dulje i da se na razini država članica i zajedno sa socijalnim partnerima procijeni potreba da se i zakonska i stvarna dob umirovljenja na održiv način usklade s povećanjem očekivanog životnog vijeka i s godinama uplaćivanja doprinosa za osiguranje, te sprečavanjem ranog napuštanja tržišta rada kao i integriranjem mladih te izbjeglica i migranata na tržište rada; poziva Komisiju da podrži države članice u jačanju javnih i strukovnih mirovinskih sustava i u uvođenju bodova za skrb kako bi se nadoknadili izgubljeni doprinosi žena i muškaraca zbog skrbi o djeci i dugotrajne skrbi, kao instrument za smanjenje razlika u mirovinama muškaraca i žena i za osiguranje adekvatnih mirovina iznad praga siromaštva za dostojanstven i samostalan život;
47. poziva Komisiju i države članice da primjenjuju politiku aktivnog starenja, društvene uključenosti starijih i međugeneracijske solidarnosti; podsjeća da su troškovno učinkovitiji zdravstveni sustav i dugotrajna skrb kojima se osigurava pravovremeni pristup cjenovno pristupačnoj i kvalitetnoj preventivnoj i kurativnoj zdravstvenoj skrbi također od ključne važnosti za produktivnost;
48. mišljenja je da se kohezijska politika, kao glavna politika javnih ulaganja Europske unije, pokazala učinkovitom kada je riječ o smanjenju nejednakosti, poboljšanju uključenosti i smanjenju siromaštva, te da bi joj stoga u okviru budućeg VFO-a trebalo dodijeliti više sredstava; smatra da bi ESF trebalo zadržati kao glavni instrument EU-a za uključivanje i ponovno uključivanje radnika na tržište rada, ali i za mjere potpore za društvenu uključenost te borbu protiv siromaštva i nejednakosti, kao i za potporu provedbi europskog stupa socijalnih prava; poziva Komisiju da u sljedećem VFO-u poveća sredstva ESF-a kako bi se poduprla provedba europskog stupa socijalnih prava;
49. ističe da se iz EFSU-a treba podupirati rast i zapošljavanje u okviru visokorizičnih projekata te rješavati problem nezaposlenosti mladih i dugotrajne nezaposlenosti; no zabrinut je zbog goleme neravnoteže u korištenju Fonda između zemalja EU-15 i EU-13; ističe, nadalje, ulogu Programa za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) u promicanju visokih razina kvalitete i održivosti radnih mjesta, u jamčenju adekvatne i pristojne socijalne zaštite i u borbi protiv društvene isključenosti i siromaštva;
50. apelira na države članice da ocijene bi li mogle smanjiti poreze na osnovne životne potrepštine, uključujući hranu, što bi bio korak koji predstavlja jednu od najosnovnijih mjera socijalne pravde;
51. poziva Komisiju i države članice da pojačaju napore koje ulažu u daljnje uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada uklanjanjem zakonodavnih prepreka, rješavanjem problema diskriminacije i prilagodbom radnog okruženja, kao i pružanjem potpore za njihovo zapošljavanje; podsjeća da su prilagođeno radno okruženje za osobe s invaliditetom, njihova integracija na svim razinama obrazovanja i osposobljavanja te ciljane financijske potpore ključne mjere koje će im pomoći da u potpunosti sudjeluju na tržištu rada i u društvu u cjelini; poziva Komisiju da u pregled socijalnih pokazatelja

uvrsti pokazatelje u pogledu rada i društvene uključenosti osoba s invaliditetom;

52. pozdravlja uključivanje prava osoba s invaliditetom u predložene nove smjernice za politiku zapošljavanja država članica priložene Godišnjem pregledu rasta za 2018.; poziva, međutim, da se tim odredbama obuhvate konkretne mjere za postizanje navedenih ciljeva, u skladu s obvezama EU-a i država članica u okviru Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom;
53. potiče države članice da donesu potrebne mjere za društvenu integraciju izbjeglica, pripadnika etničkih manjina i imigranata;
54. ističe činjenicu da je neusklađenost potražnje za radnom snagom i ponude radne snage problem s kojim se suočavaju poslodavci u svim regijama EU-a, uključujući one najrazvijenije, i koji se ne može riješiti nesigurnim ili nestabilnim zapošljavanjem; poziva Komisiju i države članice da promiču mjere za olakšanje mobilnosti radnika u smislu radnih mjesta, sektora i lokacija kako bi se zadovoljila potražnja za radnom snagom, kako u slabije tako i u bolje razvijenim regijama, pri čemu istodobno treba zajamčiti stabilnost i pristojne radne uvjete te omogućiti profesionalni razvoj i napredovanje; uviđa da mobilnost radne snage među državama članicama, odnosno unutar EU-a, doprinosi zadovoljenju ponude i potražnje; nadalje poziva Komisiju i države članice da pozornost posebice posvete posebnim okolnostima u kojima se nalaze prekogranični radnici i radnici u perifernim i najudaljenijim regijama;
55. žali zbog činjenice da najudaljenije regije ni nakon brojnih zahtjeva Parlamenta nisu uvrštene u Godišnji pregled rasta; apelira na Komisiju da pojača primjenu članka 349. UFEU-a u nastojanju da potakne integraciju najudaljenijih regija u EU kako bi se zajamčila jednakost među regijama i promicala uzlazna konvergencija; ističe da je potrebno zadržati posebnu pozornost koja se pridaje najudaljenijim regijama, ne samo u pogledu dodjeljivanja sredstava već i u svjetlu učinka koji europske politike mogu imati na njihovu socijalnu situaciju i razinu zaposlenosti;
56. ističe činjenicu da je u razdoblju između 2014. i 2016. realni rast plaća zaostajao za rastom produktivnosti, unatoč poboljšanjima na tržištu rada; podsjeća da je rast realnih plaća kao rezultat povećane produktivnosti ključan za rješavanje problema nejednakosti;
57. ističe ulogu koju u procesu reformi imaju socijalni partneri kao ključni dionici, nacionalne prakse socijalnog dijaloga i civilno društvo, te dodanu vrijednost njihova aktivnog sudjelovanja u izradi, redoslijedu i provedbi reformi; ističe da će stvarna uključenost u oblikovanje politika socijalnim partnerima omogućiti da se osjećaju angažiranijima u nacionalnim reformama usvojenim kao rezultat preporuka po državama članicama u okviru europskog semestra i u konačnici ojačati njihov osjećaj zaslužnosti za ishod; stoga poziva Komisiju da predloži smjernice za odgovarajuću uključenost svih relevantnih dionika; podržava stav da novi oblici zaposlenja na globaliziranom tržištu iziskuju nove oblike socijalnog i civilnog dijaloga te poziva Komisiju i države članice da podrže uspostavu tih novih oblika socijalnog dijaloga i zaštitu tih novih oblika zaposlenja; ističe da svi radnici moraju biti obaviješteni o svojim pravima i zaštićeni u slučaju da djeluju kao zviždači kako bi prijavili nepoštene prakse; smatra da, želimo li ostvariti uzlaznu konvergenciju, socijalni dijalog treba voditi u svim fazama procesa europskog semestra; smatra da države članice trebaju pomoći ljudima da razviju vještine koje se traže na tržištu rada;

58. ističe činjenicu da se, prema Europskom centru za razvoj strukovnog osposobljavanja (CEDEFOP) i ljestvici pokazatelja EU2020, raspodjela vještina među radnom snagom u velikoj mjeri podudarala s traženim kvalifikacijama na tržištu rada 2016., i da je za sve vrste kvalifikacija ponuda radne snage bila veća od potražnje, a posebno je bila velika za niski i srednji stupanj kvalifikacija; ističe da se u prognozama CEDEFOP-a predviđa usporedni porast vještina i na strani potražnje i na strani ponude do 2025. te da se očekuje da će se razina vještina radne snage mijenjati brže nego zahtjevi tržišta rada; stoga poziva Komisiju i države članice da ponovno pažljivo procijene poteškoće pri pristupanju tržištu rada; zabrinut je zbog povećanja stope prekvalificiranosti (25 % 2014.);
59. naglašava da je rodna diskriminacija, poput razlike u plaćama i u stopi zaposlenosti muškaraca i žena, još uvijek znatna, pri čemu je prosječni bruto dohodak po satu za muškarce oko 16 % veći nego za žene; ističe da su uzroci tim razlikama nedovoljna zastupljenost žena u dobro plaćenim sektorima, diskriminacija na tržištu rada i velik broj žena koje rade na nepuno radno vrijeme; inzistira na tome da je potreban daljnji napredak kako bi se te razlike smanjile; u tom kontekstu poziva Komisiju da u strategiju Europa 2020. uvede stup rodne ravnopravnosti i opći cilj rodne ravnopravnosti;
60. poziva države članice da određivanjem kvalitativnih ciljeva i osmišljavanjem mjera za uklanjanje trajnih nejednakosti između muškaraca i žena u svoje nacionalne programe reformi te u programe stabilnosti i konvergencije uvrste rodnu dimenziju i načelo ravnopravnosti između žena i muškaraca;
61. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.